

Zápis z jednání zástupkyň Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách (Výbor) a zástupce Ministerstva spravedlnosti ČR (MSp) dne 6. 9. 2019

Účastníci: JUDr. Ivana Spoustová, Mgr. Veronika Ježková, Mgr. Jakub Sosna

1) Ze strany MSp nám byly předloženy změny reflektující některé z připomínek prezentovaných k „Návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony“ (složená novela) na jednání Výboru dne 5. 9. 2019.

2) Níže podáváme jednotlivé diskutované otázky:

A) Nadále zůstane jedním z předpokladů nesporného rozvodu uzavření dohody o nezletilých dětech. Tato může mít písemnou formu s úředně ověřenými podpisy, nebo se může jednat o dohodu schválenou soudem v rámci klasického řízení o poměrech k nezletilému. MSp definitivně opustilo koncepci obligatorní dohody o poměrech k nezletilému ve formě notářského zápisu.

B) V souvislosti s rozvodem manželství a řízením o poměrech k nezletilým byly diskutovány též otázky:

a) zda by tato řízení nemohla být spojena, čímž by došlo k urychlení řízení, spor rodičů by byl řešen jedním soudcem, který by rozhodl jak o úpravě poměrů k nezletilým, tak by manželství rozvedl, eliminovalo by se tak další setkávání účastníků tam, kde je situace vyhrocená, apod.,

nebo varianta

b) zda by nebylo vhodné nejdříve řešit rozvod manželství a následně až poměry k nezletilým, a to s ohledem na skutečnost, že řízení o dětech jsou časově nejnáročnějšími, je-li mezi rodiči spor a vzniká dlouhé časové období, kdy mezi manžely nadále trvá SJM, což může mít významné majetkové konsekvence. U klientely, kde jsou patologické jevy např. ekonomické násilí (braní nepřiměřených půjček, apod.) nebo naopak nemožnost rodiče, který se „staví na vlastní nohy“ koupit si potřebné vybavení nové domácnosti, vůz apod.

Ze strany MSp byly návrhy označeny za zajímavé a vhodné k řešení, kdy však dané naráží na právně teoretické soudobé trendy. MSp by ocenilo diskusi na dané téma s příslušnými odborníky, ale i praktiky, aby na konkrétních příkladech byla demonstrována potřeba změny.

C) V souvislosti s možností postoupení pohledávky na výživném na třetí subjekt bylo znění složené novely pozměněno v tom smyslu, že lze připustit, aby pohledávka byla postoupena za nižší, než nominální hodnotu (např. matka akutně potřebuje výživné a pohledávku prodá za 8 000 nikoli za 10 000 Kč). Takové jednání však vyžaduje souhlas soudu.

Podmínění souhlasem soudu je odůvodněno ze strany MSp zájmem dítěte.

Komentář VJ: připuštěnou změnu považuji za vhodnou, jakkoli jsem si vědoma skutečnosti, že souhlas soudu bude vyžadovat určitý čas, považuji to ale za vstřícný krok

Komentář IS: Považuji jej za nepřiměřené, rodič je povinen spravovat majetek dítěte s péčí řádného hospodáře a neměl by být tento krok při splnění této podmínky podmíněn schválením soudu, bude obtížné zejména u řízení s cizím prvkem

D) MSp ustoupilo od koncepce skládání části výživného do úschovy soudu v případě řízení o snížení výživného. Bylo reflektováno znění navržené Mgr. Vitoušovou v rámci jednání Výboru dne 5. 9. 2019 tak, že dojde-li ke snížení výživného, pak spotřebované výživné se nevrací, v rozsahu, v jaké se spotřebované výživné nevrací se přiměřeně sníží dávka výživného splatná v budoucnu.

Komentář IS: navrhuji znění může přiměřeně snížit dávka výživného splatná v budoucnu

E) Dále byla diskutována otázka soudních poplatků, a to

a) za odvolací řízení ve věcech typově spadajících do řízení péče soudu o nezletilé ve výši 3 000 Kč.

V tomto směru MSp na poplatek 3 000 Kč trvá beze změny.

b) za návrh na zahájení sporného rozvodu a to ve výši 7 000 Kč

V tomto směru MSp reflektovalo připomínky Výboru a modifikovalo svůj původní návrh tak, že v případě sporného rozvodu bude paušální částka činit 2 000 Kč s tím, že bude v řízení samém následně uložena povinnost uhradit doplatek 5 000 Kč, a to podle výsledku řízení.

Vyslovily jsme obavy, jak kvalifikovat vlastně výsledek řízení, když řízení vždy končí rozvodem manželství. Bude tedy ještě bráno v úvahu, zda doplatek nerozdělit mezi bývalé manžele tak, aby každý uhradil část.

F) Dále byla diskutována otázka složení jistoty 10 000 Kč v případě návrhu na předběžné opatření, bylo-li již zamítnuto a nový návrh požaduje stejnou nebo obdobnou úpravu poměrů. MSp upustilo od koncepce složení jistoty ve výši 10 000 Kč s tím, že však podmínilo podání takového návrhu uplynutím 6 měsíční lhůty.

Ke zvážení jsme navrhly kratší lhůtu 1 max 2 měsíce, což bude bráno v úvahu a zváženo.

G) MSp sdělilo, že oproti původnímu návrhu nebude rozšiřován okruh veřejnoprávních oprávnění, kterých výkon lze v exekuci pozastavit (zbrojní průkazy, letecké licence, atd.), a to jako výsledek připomínek jiných resortů.

Z praktického hlediska je tento postup pochopitelný.

H) Dále jsme se zástupci MSp sdíleli praktické poznatky a již pouze osobní názory ohledně edukačních setkání a jejich využití, praktickému fungování. Dané nebylo diskutováno v rámci mandátu daného nám Výborem.

Závěr:

Ocenily jsme vstřícnost a flexibilitu MSp ohledně modifikace navrhovaných změn. Navrhujeme otevřít téma rozvodových řízení (bod B výše) a možnou podporu MSp na příštím jednání Výboru.

zapsala: Veronika Ježková